

دانشگاه سبزگیان

پردیس دانشگاهی
پایان نامه کارشناسی ارشد

قدرت نرم در نظام بین الملل و تأثیرات همگراییانه در ورزش

از:

محمد بابایی

استاد راهنما:

دکتر رضا سیمبر

خرداد ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پردیس دانشگاهی

علوم سیاسی

روابط بین الملل

قدرت نرم در نظام بین الملل و تأثیرات همگرایانه در ورزش

از:

محمد بابایی

استاد راهنما:

دکتر رضا سیمبر

استاد مشاور:

دکتر فرهاد رحمانی نیا

خرداد ۱۳۹۳

تقدیم بہ:

ہمہ کسانیکہ خدمت بہ بشریت را اساسی ترین راہ رسیدن بہ حضرت رب العالمین می دانند.

و

تقدیم بہ پدر و مادرم،

و با سپاس فراوان از ہمسر م، و دو فرزندم سپرو سینا.

شکر و قدردانی:

«من لم يشكر المخلوق، لم يشكر الخالق»

بنام یکتائی که هر چه هست از اوست و هر حرکت و اتفاقی در هر عرصه ای با مشیت اوست و هم او غایت آملی عارفین است و با اراده او انسان کامل معصوم حضرت ولی عصر (عج) بواسطه فیض بر عالم هستی و منبج سعادت بشر و فلاح و امیدواری است.

لیکن لازم دیدم با قلم خود مراتب قدردانی خود را از تمامی اساتید خودم از جمله پروفور رضا سیمبر استاد گروه علوم سیاسی و روابط بین الملل و استاد اهنپار و فوور رجانی نیارنئس دانشکده تربیت بدنی دانشگاه کیلان،

استاد مشاور دکتر سید امیرنیا کونی رئیس گروه روابط بین الملل دانشگاه کیلان و داور داخلی، جناب دکتر احمد جانسیر که در امر این پایان نامه کمک نموده اند و از همه اساتید خوبم صمیمانه شکر و قدردانی می نمایم.

دوم اینکه مراتب قدردانی خود را از زحمات بی شائبه دوست عزیزم دکتر گل افروز که با ذوق و استعداد سیاسی خود مراد امر این پژوهش یاری نمودند.

ضمناً لازم می دانم از تمامی اعضای خانواده ام که همیشه در کنارم بودند و احتمالاً اشتغال مستمر بنده به نخرش موجب کوتاهی و محدودیت در انجام وظایف عاطفی و انجام سایر تکالیف شده است شکر نمایم. و به همه آنها توصیه کنم در تمامی احوال و مراحل زندگی پیوسته در جهت جلب رضایت خداوند متعال قدم

بردارند.

فصل اول: کلیات تحقیق

۲	مقدمه.....
۳	۱-۱) بیان مسئله.....
۴	۲-۱) اهمیت تحقیق.....
۵	۳-۱) ضرورت تحقیق.....
۵	۴-۱) اهداف تحقیق.....
۵	۵-۱) پرسش تحقیق.....
۶	۶-۱) متغیرهای تحقیق.....
۶	۷-۱) فرضیه های تحقیق.....
۶	۸-۱) روش تحقیق.....
۶	۹-۱) زمان اجرای تحقیق.....
۶	۱۰-۱) مکان تحقیق.....
۷	۱۱-۱) پیشینه تحقیق.....
۹	۱۲-۱) دلیل انتخاب موضوع.....
۹	۱۳-۱) واژه ها و مفاهیم.....
۱۳	۱۴-۱) محدودیت ها و تنگناهای تحقیق.....

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱۵	۱-۲) تاریخچه.....
۱۵	۱-۱-۲) مفهوم و تاریخچه قدرت نرم.....
۱۷	۲-۱-۲) مفهوم و تاریخچه ورزش.....
۱۸	۲-۲) دیدگاه ها و نظریه های مرتبط.....
۱۹	۱-۲-۲) نظریه های مرتبط با قدرت.....
۲۰	۲-۲-۲) نظریه های مرتبط با قدرت نرم.....
۲۱	۳-۲-۲) نظریه های مرتبط با ورزش در نظام بین الملل.....
۲۲	۳-۲) تأثیر شرایط جدید جهانی بر قدرت.....
۲۴	۱-۳-۲) تأثیر از جریان بین المللی اطلاعات.....
۲۶	۲-۳-۲) تأثیر از جهانی شدن فضای مجازی.....
۲۶	۴-۲) منابع اساسی قدرت نرم.....

- ۲۷..... (۱-۴-۲) فرهنگ
- ۲۸..... (۲-۴-۲) اقتصاد
- ۲۸..... (۳-۴-۲) سیاست
- ۲۹..... (۴-۴-۲) منابع مادی و معنوی قدرت نرم
- ۳۰..... (۵-۲) وضعیت قدرت نرم در محیط بین المللی ورزش
- ۳۱..... (۱-۵-۲) جهانی شدن ورزش
- ۳۴..... (۲-۵-۲) دهکده جهانی ورزش
- ۳۴..... (۳-۵-۲) نقش بین المللی ورزش بر تحولات اجتماعی

فصل سوم: روش تحقیق

(بررسی تأثیر استفاده از روش قدرت نرم در نظام بین الملل فعلی)

- ۳۷..... (۱-۳) نظام بین الملل
- ۳۷..... (۱-۱-۳) ساختار مادی نظام بین الملل
- ۳۸..... (۲-۱-۳) ساختار غیرمادی نظام بین الملل
- ۳۸..... (۲-۳) قدرت در نظام بین الملل
- ۳۹..... (۱-۲-۳) قدرت سخت و نرم به مثابه ابزار قدرت ملی در نظام بین الملل فعلی
- ۴۰..... (۳-۳) قدرت نرم، ابزار موفقیت در نظام بین الملل
- ۴۱..... (۱-۳-۳) ویژگی های قدرت نرم
- ۴۴..... (۲-۳-۳) ماهیت قدرت نرم
- ۴۴..... (۳-۳-۳) سطوح قدرت نرم
- ۴۵..... (۱-۳-۳-۳) سطوح راهبردی
- ۴۵..... (۲-۳-۳-۳) سطوح مبانی
- ۴۵..... (۳-۳-۳-۳) سطوح تاکتیکی
- ۴۸..... (۴-۳-۳) عناصر قدرت نرم
- ۴۸..... (۱-۴-۳-۳) عنصر مشروعیت در قدرت نرم
- ۴۹..... (۲-۴-۳-۳) عنصر هنجار در قدرت نرم
- ۵۰..... (۵-۳-۳) عوامل تأثیرگذار بر قدرت نرم
- ۵۰..... (۱-۵-۳-۳) تأثیر متقابل امنیت (نرم) و قدرت نرم
- ۵۱..... (۲-۵-۳-۳) تأثیر فناوری اطلاعات در عرصه قدرت نرم
- ۵۲..... (۳-۵-۳-۳) تأثیر فناوری ارتباطات در عرصه قدرت نرم
- ۵۳..... (۴-۵-۳-۳) دیپلماسی

۵۷	..... مولفه های اساسی منابع قدرت نرم در نظام بین الملل (۴-۳)
۵۸	..... فرهنگ (۱-۴-۳)
۵۹	..... هنر (۱-۱-۴-۳)
۵۹	..... رسانه (۲-۱-۴-۳)
۶۰	..... دانش (۳-۱-۴-۳)
۶۰	..... ورزش (۴-۱-۴-۳)
۶۰	..... دین (۵-۱-۴-۳)
۶۱	..... اقتصاد (۲-۴-۳)
۶۱	..... رشد اقتصادی (۱-۲-۴-۳)
۶۲	..... مبادلات ارزش و تجاری (۲-۲-۴-۳)
۶۲	..... میزان تولید (۳-۲-۴-۳)
۶۲	..... تعداد شرکت (۴-۲-۴-۳)
۶۳	..... میزان رفاه (۵-۲-۴-۳)
۶۳	..... پایین بودن میزان بیکاری (۶-۲-۴-۳)
۶۳	..... تورم (۷-۲-۴-۳)
۶۳	..... بدهی های جاری (۷-۲-۴-۳)
۶۴	..... سیاست (۳-۴-۳)
۶۵	..... بازیگران اصلی قدرت نرم در نظام بین الملل (۵-۳)
۶۵	..... حکومت ها (۱-۵-۳)
۶۵	..... بازیگران غیر حکومتی (۲-۵-۳)

فصل چهارم: یافته های تحقیق

(تحلیل مولفه ورزش در قدرت نرم و نقش همگرایانه آن در نظام بین الملل)

۶۸	..... تأثیر مولفه ورزش در منابع اساسی قدرت نرم (۱-۴)
۶۸	..... تأثیر فرهنگی ورزش در ایجاد قدرت نرم (۱-۱-۴)
۶۹	..... انواع ورزش از نگاه فرهنگ عامه قدرت نرم (۱-۱-۱-۴)
۷۱	..... اهداف و مقاصد ورزش در ایجاد قدرت نرم (۲-۱-۱-۴)
۷۲	..... ارزش های فرهنگی ورزش و اهمیت آن در ایجاد قدرت نرم (۳-۱-۱-۴)
۷۳	..... تحولات اجتماعی ورزش در ایجاد قدرت نرم (۴-۱-۱-۴)
۷۴	..... تأثیر اقتصادی ورزش در ایجاد قدرت نرم (۲-۱-۴)
۷۵	..... شرکت های فراملیتی در ورزش (۱-۲-۱-۴)

- ۷۷.....(۲-۲-۱-۴) نقل و انتقالات جهانی در ورزش
- ۷۸.....(۳-۲-۱-۴) باشگاههای ورزشی
- ۷۹.....(۴-۲-۱-۴) گردشگران ورزشی
- ۸۰.....(۵-۲-۱-۴) اماکن ورزشی
- ۸۱.....(۳-۱-۴) تأثیر سیاسی ورزش در ایجاد قدرت نرم
- .....(۱-۳-۱-۴) در سطح ملی: نقش ورزش در افزایش مشارکت سیاسی قدرت نرم
- کشورها..... ۸۳
- .....(۲-۳-۱-۴) در سطح ملی: نقش ورزش در هدایت افکار عمومی قدرت نرم
- کشورها..... ۸۳
- .....(۳-۳-۱-۴) در سطح بین المللی: ورزش و دیپلماسی
- .....(۲-۴) نقش همگرایانه ورزش در قدرت نرم حکومت ها
- .....(۱-۲-۴) نقش همگرایانه اخلاق در ورزش
- .....(۲-۲-۴) نقش همگرایانه اماکن و فضای ورزشی در اقشار مختلف جوامع
- .....(۳-۲-۴) نقش همگرایانه ورزش در غرور ملی
- .....(۴-۲-۴) نقش همگرایانه ورزش در اتحاد مردم
- .....(۵-۲-۴) نقش همگرایانه ورزش مدرسه ای در سطح ملی
- .....(۶-۲-۴) نقش همگرایانه فدراسیون اسلامی ورزش زنان در سطح بین الملل
- .....(۳-۴) نمونه هایی از پیامد مثبت به کارگیری ورزش در قدرت نرم کشورها
- .....(۱-۳-۴) سازمان های ورزشی المپیک (OSO) و قدرت نرم
- .....(۲-۳-۴) نتیجه اقتصادی ورزش و قدرت نرم
- .....(۳-۳-۴) رابطه دولت و ورزش در قدرت نرم
- .....(۴-۳-۴) ارتباط ورزش با رسانه ها و فناوری اطلاعات در قدرت نرم

فصل پنجم: ارزیابی فرضیه ها نتیجه گیری و پیشنهاد

- .....(۱-۵) آزمون فرضیه ها..... ۹۸
- .....(۲-۵) نتیجه گیری و تحلیل داده ها..... ۱۰۱
- .....(۳-۵) پیشنهاد..... ۱۰۶

فهرست منابع و مآخذ

- .....(۱۰۸) منابع فارسی..... ۱۰۸
- .....(۱۲۲) منابع انگلیسی..... ۱۲۲

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: انواع قدرت.....	۱۶
جدول ۱-۳: طبقه بندی اولیه دیپلماسی عمومی.....	۵۴
جدول ۲-۳: تفاوت های دیپلماسی عمومی قدیم و جدید.....	۵۵
جدول ۳-۳: طبقه بندی زمان، جریان اطلاعات و زیرساخت ها در دیپلماسی عمومی.....	۵۷
جدول ۴-۳: ابعاد سیاسی قدرت نرم، به لحاظ رعایت، جذب و عضویت.....	۶۴

فهرست اشکال و مُدل

صفحه	عنوان
۲۵	شکل ۱-۲: مجاری و گونه های جریان بین المللی اطلاعات
۳۳	شکل ۲-۲: جهانی شدن ورزش
۵۹	شکل ۱-۳: ابعاد فرهنگ در قدرت نرم
۴۷	مُدل ۱-۳: سطوح مختلف قدرت نرم و تقابل آن

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۹۲.....	نمودار ۴-۱: ذی نفعان سازمان ورزشی المپیک (OSO)

قدرت نرم در نظام بین الملل و تأثیرات همگرایی در ورزش محمد بابایی

موضوع پایان نامه، افزون بر بهره‌گیری از زور (قدرت سخت) و تطمیع (قدرت نیمه سخت)، به جاذبه (قدرت نرم) یعنی تحمیل اراده حکومت‌ها در نظام بین‌الملل کنونی می‌پردازد. در این رابطه ابعاد آن را می‌توان در سه بُعد فرهنگی، اقتصادی و سیاسی مورد مطالعه قرار داد. همچنین یکی از منابع اصلی فرهنگ، ورزش است. امروزه در محیط جدید جهانی و در جا به جایی قدرت‌ها به ویژه اهمیت روزافزون قدرت نرم در هدایت منافع ملی، کاربرد آن در بستر تحولات نظام اقتصاد سیاسی جهانی ضرورتی انکارناپذیر است. لذا این تحقیق با هدف پژوهشی پیرامون ماهیت، ابعاد و کاربرد قدرت نرم در نظام بین‌الملل کنونی به دنبال تحلیل آن در ورزش و تأثیر آن بر همگرایی کشورها می‌باشد. از این رو تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به این پرسش‌هاست که آیا در وضعیت کنونی نظام بین‌الملل، استفاده از قدرت نرم نسبت به قدرت سخت بیشترین تأثیر را بر روابط کشورها می‌گذارد؟ چرا استفاده از قدرت نرم بر توسعه اقتصادی برخی کشورها تأثیر مثبت می‌گذارد؟ و آیا ورزش به عنوان یکی از مولفه‌های ایجاد قدرت نرم بر همگرایی کشورها تأثیر خواهد گذاشت؟ بدین منظور این تحقیق با روش تحلیلی - توصیفی و با استفاده از اصول علوم سیاسی و روابط بین‌الملل از شیوه مطالعات کتابخانه‌ای به طبقه‌بندی و آنالیز فرضیه‌های مرتبط می‌پردازد. لذا نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که در حوزه قدرت، شناسایی و برتری یک کشور نسبت به سایر کشورها، آن‌هم از راه مسابقات ورزشی، نشانه برتری و تأثیرگذاری ورزش در ایجاد قدرت نرم است. از طرفی سرمایه‌گذاری حکومت‌ها در ورزش علاوه بر توسعه اقتصادی، در ایجاد اتحاد، یکپارچگی و غرور ملی یک کشور تأثیر مثبت خواهد گذاشت.

واژگان کلیدی: قدرت سخت و قدرت نرم، فرهنگ، ورزش، نظام بین‌الملل، توسعه

Abstract

soft power at international system and convergent effect on sport

Mohammad.Babaei

The subject of the thesis entitled as<<soft power at international system and convergent effect on sport>> besides benefiting violence(hard power) and enticement(semirigid power), considers attraction(soft power) that is imposing governments' will at current international system. In this relation its dimensions can be studied in 3 cultural, economic and political aspects. Also one of the main sources of culture is sport. Nowadays in current global environment and in power replacement especially increasing importance of soft power at leading national benefits, its application at changes of political economy system of the world is an inevitable necessity. Therefore this research with the aim of considering nature, dimension and application of soft power at current international system is going to analyze it in sport and its effect on convergence of countries. Therefore the current research is following these questions of the hypothesis that if using soft power at affects countries relations more than hard power at current situation of international system? And if sport as a parameter of creating soft power affects countries convergence? So this research considers classification and analysis of related hypothesis by analytic-descriptive method and by using principles of political science and international relations and using library studies. Therefore this research shows that in the area of power, identification and excellence of a country toward other countries, through sports competition, is the symbol of excellence and effectiveness of sport at creating soft power. On the one hand investment of countries on sport besides economic development, affects creating union, integration and national pride of a country.

Key words: hard and soft power, culture, sport, International System , Development

فصل اول :
کلیات تحقیق

امروزه معادله قدرت و امنیت از چهارچوب سنتی خود در سیاست های بین المللی خارج گردیده و بستر جدیدی از تعاملات میان کشورها را فراهم آورده است. تحول در بستر قدرت باعث تغییر مکان قدرت از خواستگاه اصلی خود یعنی قدرت سخت شده است. جوامع امروز، قدرتمندی را نه در گرو منافع صرفاً مادی قدرت، بلکه در توانایی تغییر رفتار دولت های دیگر به حساب می آورند. لذا این بُعد از قدرت را چهره دوم قدرت و یا قدرت نرم می نامند که نتیجه آن تأثیرگذاری غیرمستقیم و توأم با رضایت بر دیگران می باشد. از این لحاظ، تحول در ماهیت قدرت سبب گردید تا کشورها از قدرت نرم برای معامله با تهدیدات استفاده نمایند.

اما نکته ضروری، درک اهمیت شناخت آن و تلاش برای بومی سازی آن با توجه به ویژگی ها و خصوصیات ملی است. زیرا شناخت مناسب و به موقع تهدیدات و فرصت های ناشی از شرایط جدید بین الملل موجب بهره برداری مناسب از فرصت ها و دفع تهدیدات می شود.

در این راستا، استفاده از ابزارهای فرهنگی، سیاسی و اقتصادی در ایجاد قدرت نرم موثرتر خواهد بود. یکی از متغیرهای فرعی و وابسته به آن در بخش فرهنگی، ورزش می باشد. از نظر اندیشمندان این حوزه امروزه تأثیر ورزش در جامعه جهانی بر ایجاد همگرایی ملت - کشورها نسبت به دیگر متغیرهای اصلی قدرت نرم تأثیر مثبت تری خواهد داشت. تحلیل ورزش و مطالعه آن در روابط بین الملل موجب شناسایی و تحلیل بهتر نسبت به اقتصاد جهانی نئولیبرال، دیپلماسی، جنگ، جهانی سازی فرهنگی، شکل گیری هویت ملی و رسانه ها می گردد. نمونه های یاد شده از روابط میان ورزش و محیط بین الملل تا حد زیادی در نوشته های کارشناسان تاریخ، حقوق، مطالعات ورزشی و به ویژه جامعه شناسی آمده است. اما متون کمی در رشته علمی روابط بین الملل به ورزش اختصاص یافته است. لذا این پژوهش تلاش می کند ضمن شناسایی قدرت نرم در نظام بین الملل به اثر متقابل و نقش همگرایانه ورزش در آن تأکید داشته باشد. براین اساس، تحقیق حاضر در پنج فصل به گردآوری مطالب با استفاده از شیوه مطالعات کتابخانه ای و اسنادی به موضوع می پردازد: در فصل اول به کلیات تحقیق، در فصل دوم به بررسی ادبیات و چهارچوب نظری می پردازد. در فصل سوم، به بررسی تأثیر استفاده از روش قدرت نرم در نظام بین المللی فعلی و در فصل چهارم، به تحلیل ورزش در قدرت نرم و نقش

همگرایانه آن در نظام بین الملل پرداخته می شود. همچنین در فصل پنجم، نتیجه گیری و ارزیابی فرضیه های تحقیق به نگارش در می آید.

۱-۱) بیان مسئله

قدرت، کلیدی ترین مؤلفه تعیین کننده مناسبات و جایگاه کشورها در عرصه روابط بین الملل، به معنای توانایی نفوذ برای تغییر در رفتار دیگران جهت رسیدن به نتیجه مطلوب است. لذا سه راه عمده برای دستیابی به اهداف و منافع ملی کشورها در جهت کسب قدرت بیان می شود: اول استفاده از تهدید به اعمال قدرت و زور، دوم تطمیع کردن و سوم جذب کردن و همکاری به نحوی که آنچه را می خواهید، انجام دهند. آنطور که عنوان شده، راه حل سوم که گویای شکل قدرت نرم است، نسبت به دو راه حل دیگر کم هزینه تر است. بدین ترتیب، در سالهای اخیر «نظریه قدرت نرم» در بسیاری از حوزه های سیاسی، اقتصادی و نظامی مطرح می باشد که در آن استفاده از قدرت نرم را چیزی بیش از توانایی نفوذ بر دیگران می دانند و آن توانایی جذب دیگران است، به نحوی که آنچه می خواهید، بدون ضرورت کاربرد قدرت سخت به آن برسید.

در آن صورت قدرت نرم توانایی یک بازیگر برای اعمال نفوذ روی دیگران از طریق قانع ساختن آنهاست و در این مسیر ضرورتاً از تهدید یا زور استفاده نمی شود. در این راستا، استفاده از ابزارهای فرهنگی، سیاسی و اقتصادی در ایجاد قدرتی به نام قدرت نرم موثرتر از ابزارهای قدیمی یعنی نظامی می باشد. این سطح از قدرت دارای متغیرهایی است که می توان آن را جز عوامل متغیر ژئوپلیتیک هم نامید. در این رابطه متغیرهای اصلی آن عبارتند از: فرهنگ (زمانی که دیگران را جذب خود کند)، ارزش ها (وقتی که در کاربرد آنها فریب کاری و تزویر نباشد)، سیاست خارجی (زمانی که در چشمان دیگران مشروع جلوه نماید). همچنین متغیرهای فرعی و وابسته به آن، در بخش فرهنگ مشتمل بر: هنر، رسانه و ورزش مطرح می گردد. در بخش ارزش ها، مواردی شامل ادبیات، شعر، آثار باستانی و خصلت های پسندیده ملی که زبانزد جهانی داشته باشد، می توان اشاره کرد.

در بخش سیاست خارجی از دو بُعد داخلی و بین المللی به موضوع قدرت نرم توجه می گردد. در بُعد داخلی مشارکت جامعه مدنی، حاکمیت قانون، ایدئولوژی، انتخابات، حقوق بشر، جذب توریسم و سازمانهای غیردولتی مطرح هستند. در

بُعد بین المللی عضویت در سازمان ملل و نیز سازمان های بین المللی، عضویت در سازمان های منطقه ای و فرامنطقه ای و ارتباطات دیپلماتیک مورد بررسی قرار می گیرند. از این رو با توجه به روند جهانی شدن و افزایش روزافزون ابزارهای تشدیدکننده جریان های ارتباطی و اطلاعاتی میان ملت ها ، هماهنگی سیاست خارجی هر کشوری با این گونه موضوعات خود به خود ارتقا دهنده قدرت نرم آن کشور در نزد افکار عمومی بین المللی خواهد بود. در این پژوهش با نگاهی به وضعیت کنونی نظام بین الملل و تأثیر قدرت نرم بر توسعه اقتصادی و همگرایی کشورها، به یکی از مولفه های موثر در این حوزه یعنی **ورزش** پرداخته می شود. این عامل بعنوان هدف پژوهش تأثیر مثبتی بر همراهی و همگرایی کشور در سیاست خارجی و اقتصاد آن ها خواهد گذاشت که به بررسی و اثبات آن می پردازیم.

۱-۲) اهمیت تحقیق

امروزه رویکرد مبتنی بر کاربرد قدرت نرم در بسیاری از مداخلات نظامی ، امنیتی ، سیاسی و فرهنگی کشورهای هژمون در حوزه های مختلف جغرافیایی توجیه و تبیین شده است. در چنین شرایطی اهمیت فرهنگی ورزش در روابط بین الملل کنونی در بیشتر بحث های قدرت نرم، جذاب و کاربردی ، جلوه می نماید. از این لحاظ گرایش تحلیل علمی دولت ها در باز کردن جعبه سیاه ورزش و نقش همگرایانه آن در روابط بین الملل تا حد زیادی با مسائل سیاسی امنیت و دیپلماسی مرتبط می باشد. مثلاً تأثیر **مسابقات کریکت** بین هند و پاکستان در مقایسه با تهدید جنگ بین دو کشور بیشترین تأثیر را در روابط دو کشور و شبه قاره هند می گذارد. از اینرو فهم عمیق پویایی **ورزش جهانی** می تواند فهم بیشتر محیط بین المللی را تقویت نماید. این موضوع به ما کمک می کند تا فرایندهای ورزش جهانی به عنوان ابزار قدرت نرم در روابط بین الملل کنونی، موجب پیشبرد گسترده تر همگرایی در زمینه های اقتصادی دو جانبه و چند جانبه کشورها گردد و از برخورد توأم با تعصب های قومی و نژادی ملت ها جلوگیری نماید. لذا تحقیق حاضر سلسله ای از فرایندهای ملی و فراملی مرتبط با ورزش را در حوزه های فرهنگی ، سیاسی و اقتصادی مطرح می کند، که به نوبه خود در قدرت نرم حائز اهمیت می باشد.

۳-۱) ضرورت تحقیق

از آنجا که امروزه، رهیافت تقابلی گرای و سخت افزارانه با محوریت اقدامات نظامی در نظام بین الملل جای خود را به رویکرد نرم افزاری داده است، این رهیافت از سوی مراکز مطالعاتی و کانون های تفکر جهان اشاعه یافته و ترویج می شود. لذا یکی از ویژگی های مشترک آنها در ساختار نظام قدرت، فرهنگی شدن محیط سیاسی در نظام بین الملل است. از طرفی بررسی و تحلیل ورزش و نقش جهانی آن که در حوزه فرهنگی به عنوان ابزاری مناسب برای تشریح و شناخت عمیق جامعه معاصر بین المللی برای شرکت در مسائل سنتی روابط بین الملل ضروری می باشد، این موارد بر تأکید و ضرورت نگارش تحقیق حاضر در زمینه قدرت نرم و نقش همگرایانه ورزش در آن تأثیر گذاشته است.

۴-۱) اهداف تحقیق

این تحقیق دارای دو هدف کلی و یک هدف کاربردی می باشد:

اهداف کلی: الف- تبیین و شناسایی قدرت نرم در نظام بین الملل کنونی.

ب- تحلیل مؤلفه های قدرت نرم به ویژه ورزش و تأثیر آن بر همگرایی کشورها.

هدف کاربردی: ارائه استراتژی مناسب در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران برای تسهیل نفوذ قدرت نرم بر روی کشورهای منطقه ای و فرامنطقه ای.

۵-۱) پرسش تحقیق

سوال های اصلی: الف) چرا در وضعیت کنونی نظام بین الملل، استفاده از قدرت نرم نسبت به قدرت سخت بیشترین

تأثیر را بر روابط کشورها می گذارد؟

ب- چرا استفاده از قدرت نرم در برخی از کشورها بر توسعه اقتصادی آنها تأثیر مثبت می گذارد؟

سوال فرعی: چگونه ورزش به عنوان یکی از مؤلفه های ایجاد قدرت نرم بر همگرایی کشورها تأثیر خواهد گذاشت؟

۶-۱) متغیرهای تحقیق

متغیر اصلی و مستقل در این تحقیق، قدرت نرم، و متغیرهای فرعی و وابسته آن فرهنگ (زمانی که دیگران را جذب خود کند) **ورزش** می باشد.

۷-۱) فرضیه های تحقیق

۱- به نظر می رسد، در وضعیت کنونی نظام بین الملل قدرت نرم ابزار مناسبی برای توسعه اقتصادی کشورها می باشد.

۲- **ورزش** به عنوان یکی از مؤلفه های قدرت نرم، بر همگرایی کشورها تأثیر مثبت خواهد گذاشت.

۸-۱) روش تحقیق

در تدوین این پژوهش، از روش تحلیلی توصیفی و با استفاده از اصول علوم سیاسی و روابط بین الملل و سایر علوم وابسته به موضوع اصلی پرداخته می گردد. همچنین در نگارش این پژوهش از شیوه مطالعات کتابخانه ای لیستی از کتاب ها و مقالات، اسناد، آمار و نرم افزارهای مرتبط به همراه مشخصات کامل آن طبقه بندی شده و سپس آنالیز و در نهایت به رشته نگارش درآمده است.

۹-۱) زمان اجرای تحقیق

تحقیق حاضر در راستای تحلیل موضوع و اهداف آن، از ابتدای قرن ۲۱، به مفهوم قدرت نرم در نظام بین الملل کنونی و نقش **ورزش** در ایجاد همگرایی می پردازد

۱۰-۱) مکان تحقیق

مکان تحقیق پیش از همه به حوزه خاورمیانه و به ویژه ایران می پردازد. البته در مقایسه تطبیقی این موضوع با سایر کشورها، استفاده از آمارها و استراتژی های سایر کشورهای مهم جهان بهره برده می شود.